TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2025 m. liepos 10 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Bendra žemės ūkio politika – Reglamentas (ES) Nr. 1307/2013 – Klimatui ir aplinkai naudinga praktika – Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/484 – Galiojimas – Pareiga motyvuoti – Rusijos invazija į Ukrainą – Europos Sąjungos žemės ūkio gamybos potencialo didinimas – Nuostata, leidžianti nukrypti nuo tam tikrų sąlygų, susijusių su tiesiogine žalinimo išmoka – Pūdymui palikta žemė, kuri laikoma atskiram pasėliui skirta žeme ir ekologiniu požiūriu svarbiomis vietovėmis, net jei joje buvo ganoma, gamybos tikslais nuimamas derlius arba ji buvo dirbama – Priimtų priemonių būtinumas ir pagrįstumas“

Byloje C-287/24

dėl *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Belgija) 2024 m. balandžio 11 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2024 m. balandžio 23 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Ligue royale belge pour la protection des oiseaux ASBL

prieš

Valonijos regioną

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė M. L. Arastey Sahún, teisėjai D. Gratsias (pranešėjas), E. Regan, J. Passer ir B. Smulders,

generalinė advokatė L. Medina,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Ligue royale belge pour la protection des oiseaux ASBL*, atstovaujamos *avocats* A. Lebrun ir B. Legros,

* Proceso kalba: prancūzų.

– Belgijos vyriausybės, atstovaujamos P. Cottin, C. Pochet ir L. Van den Broeck, padedamų *avocat* P. Moërynck,

– Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocata dello Stato* L. Vignato,

– Europos Komisijos, atstovaujamos A. C. Becker ir C. Perrin,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinės advokatės nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2022 m. kovo 23 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2022/484, kuriuo leidžiama nukrypti nuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1307/2013 ir Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 nuostatų dėl tam tikrų sąlygų, susijusių su žalinimo išmoka už 2022 paraiškų teikimo metus, vykdymo (OL L 98, 2022, p. 105) galiojimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Ligue royale belge pour la protection des oiseaux ASBL* (toliau – Lyga) ir Valonijos regiono (Belgija) ginčą dėl šio regiono nutarimo, priimto remiantis Įgyvendinimo sprendimu 2022/484, kurio galiojimą Lyga ginčija.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Reglamentas Nr. 1307/2013

3 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 (OL L 347, 2013, p. 608), iš dalies pakeisto 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/2393 (OL L 350, 2017, p. 15) (toliau – Reglamentas Nr. 1307/2013), 4 straipsnio „Terminų apibrėžtys ir susijusios nuostatos“ 1 dalyje buvo nustatyta:

„Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

<…>

f) ariamoji žemė – pasėliams auginti naudojama žemė arba žemės plotai, kuriuose gali būti auginami pasėliai, bet kurie palikti pūdymui <…>

<…>“

4 Reglamento Nr. 1307/2013 III antraštinėje dalyje „Bazinės išmokos sistema, vienkartinės išmokos už plotus sistema ir susijusios išmokos“ buvo penki skyriai. Šios antraštinės dalies 3 skyrius „Išmokos už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką“ apėmė, be kita ko, šio reglamento 43, 44 ir 46 straipsnius.

5 Šio reglamento 43 straipsnio „Bendrosios taisyklės“ 1 ir 2 dalyse buvo numatyta:

„1. Ūkininkai, turintys teisę į išmoką pagal bazinės išmokos sistemą arba vienkartinės išmokos už plotus sistemą, visuose savo reikalavimus atitinkančiuose hektaruose, kaip apibrėžta 32 straipsnio 2–5 dalyse, laikosi klimatui ir aplinkai naudingos žemės ūkio praktikos, nurodytos šio straipsnio 2 dalyje, arba lygiavertės praktikos, nurodytos šio straipsnio 3 dalyje.

2. Klimatui ir aplinkai naudinga žemės ūkio praktika yra:

a) pasėlių įvairinimas;

b) esamų daugiamečių žolynų išlaikymas; ir

c) ekologiniu požiūriu svarbios vietovės turėjimas žemės ūkio paskirties žemės plote.“

6 To paties reglamento 44 straipsnis „Pasėlių įvairinimas“ buvo suformuluotas taip:

„1. Tais atvejais, kai ūkininko ariamoji žemė užima 10–30 hektarų ir ji didžiąją metų dalį arba didžiąją pasėlių auginimo ciklo dalį nėra naudojama vien tik pasėliams vandenyje auginti, toje ariamojoje žemėje turi būti auginami bent dviejų skirtingų rūšių pasėliai. Pagrindiniams pasėliams neturi būti skirta daugiau kaip 75 % tos ariamosios žemės.

Jeigu ūkininko ariamoji žemė užima daugiau kaip 30 hektarų ir ji didžiąją metų dalį arba didžiąją pasėlių auginimo ciklo dalį nėra naudojama vien tik pasėliams vandenyje auginti, toje ariamojoje žemėje turi būti auginami bent trijų skirtingų rūšių pasėliai. Pagrindiniams pasėliams neturi būti skirta daugiau kaip 75 % tos ariamosios žemės ploto, o dviejų rūšių pagrindiniams pasėliams kartu neturi būti skirta daugiau kaip 95 % tos ariamosios žemės ploto.

<…>

4. Šiame straipsnyje terminas „pasėliai“ reiškia bet kurį iš toliau pateikiamų atvejų:

a) iš botaninėje pasėlių klasifikacijoje nustatytų skirtingų genčių kultūrą;

b) bet kurios iš rūšių, jei auginamos *Brassicaceae*, *Solonaceae* ir *Cucurbitaceae* rūšys, kultūrą;

c) pūdymui paliktą žemę;

d) žolę bei kitus žolinius pašarus.

<…>“

7 Reglamento Nr. 1307/2013 46 straipsnyje „Ekologiniu požiūriu svarbi vietovė“ buvo nustatyta:

„1. Jei valdos ariamoji žemė užima daugiau nei 15 hektarų, ūkininkas užtikrina, kad nuo 2015 m. sausio 1 d. plotas, atitinkantis bent 5 % tos valdos ariamosios žemės, kurią ūkininkas deklaravo pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktą, ir, jei jos valstybės narės laikomos ekologiniu požiūriu svarbios vietovės pagal šio straipsnio 2 dalį, įskaitant tos dalies c, d, g, h, k ir l punktuose nurodytus plotus, yra ekologiniu požiūriu svarbios vietovės.

<…>

2. Valstybės narės ne vėliau kaip 2014 m. rugpjūčio 1 d. nusprendžia, ar vienas ar keli iš toliau nurodytų plotų laikomi ekologiniu požiūriu svarbia vietove:

a) pūdymui palikta žemė;

<…>

9. [Europos] Komisijai pagal 70 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais:

a) nustatomi papildomi kriterijai, kuriuos turi atitikti šio straipsnio 2 dalyje nurodytų rūšių plotai, kad juos būtų galima laikyti ekologiniu požiūriu svarbiomis vietovėmis;

<…>“

8 Šio reglamento VII antraštinę dalį „Baigiamosios nuostatos“ sudarė trys skyriai. Tos dalies 1 skyriuje „Pranešimai ir ekstremalioji situacija“, be kita ko, buvo šio reglamento 69 straipsnis „Konkrečių problemų sprendimo priemonės“. Jame buvo nustatyta:

„1. Siekiant išspręsti konkrečias problemas, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kurie yra būtini ir pateisinami ekstremaliosios padėties atvejais. Tokiais įgyvendinimo aktais galima nukrypti nuo šio reglamento nuostatų, tačiau tik tiek ir tokiam laikui, kiek tikrai būtina. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 71 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Jei yra tinkamai pagrįstų priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti, ir siekiant išspręsti tokias konkrečias problemas bei užtikrinti tiesioginių išmokų sistemos tęstinumą ekstremaliomis aplinkybėmis, Komisija priima nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus, laikydamasi 71 straipsnio 3 dalyje nurodytos tvarkos.

3. Pagal 1 arba 2 dalis patvirtintos priemonės galioja ne ilgesnį nei dvylikos mėnesių laikotarpį. Jei pasibaigus šiam laikotarpiui tose dalyse nurodytos konkrečios problemos neišsprendžiamos, Komisija gali pateikti atitinkamų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kad būtų priimtas ilgalaikis sprendimas.

<…>“

Deleguotasis reglamentas Nr. 639/2014

9 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotajame reglamente (ES) Nr. 639/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės, ir iš dalies keičiamas to reglamento X priedas (OL L 181, 2014, p. 1), iš dalies pakeistame 2018 m. liepos 9 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2018/1784 (OL L 293, 2018, p. 1) (toliau – Deleguotasis reglamentas Nr. 639/2014), buvo 3 skyrius „Žalinimas“, kurį sudarė keturi skirsniai. Šio skyriaus 4 skirsnyje „Ekologiniu požiūriu svarbios vietovės“, be kita ko, buvo 45 straipsnis, priimtas remiantis Reglamento Nr. 1307/2013 46 straipsnio 9 dalies a punktu. Šis 45 straipsnis buvo pavadintas „Papildomi su ekologiniu požiūriu svarbių vietovių rūšimis susiję kriterijai“ ir jame buvo numatyta:

„1. Norint Reglamento <…> Nr. 1307/2013 46 straipsnio 2 dalyje išvardytas vietovių rūšis priskirti ekologiniu požiūriu svarbioms vietovėms, taikomos šio straipsnio 2–11 dalys.

2. Pūdymui paliktoje žemėje ir pūdymui paliktos žemės plotuose, skirtuose medingiesiems augalams (kuriuose auga daug žiedadulkių ir nektaro turinčių augalų rūšys), nevykdoma jokia žemės ūkio gamyba. Valstybės narės nustato laikotarpį, per kurį atitinkamais kalendoriniais metais žemė turi būti paliekama pūdymui. Šis laikotarpis yra ne trumpesnis kaip 6 mėnesiai. <…>

<…>

10b. 2, 9 ir 10 dalyse nurodytuose plotuose ir 7 dalyje nurodytuose žemės ūkio gamybos plotuose draudžiama naudoti augalų apsaugos produktus.

<…>“

Įgyvendinimo sprendimas 2022/484

10 Įgyvendinimo sprendimo 2022/484, priimto remiantis Reglamento Nr. 1307/2013 69 straipsnio 1 dalimi, 1–9 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(1) Reglamento <…> Nr. 1307/2013 III antraštinės dalies 3 skyriuje numatyta išmoka už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką (toliau – žalinimo išmoka). Pagal to reglamento 43 straipsnio 2 dalies a ir c punktus ta praktika apima atitinkamai pasėlių įvairinimą ir ekologiniu požiūriu svarbias vietoves. Papildomos tokios praktikos taisyklės nustatytos Komisijos deleguotojo reglamento <…> Nr. 639/2014 3 skyriuje.

(2) Reglamento <…> Nr. 1307/2013 44 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad pasėlių įvairinimo tikslais pūdymui palikta žemė yra skaičiuojama atskirai nuo žolei ar kitiems žoliniams pašarams skirtos žemės. Tai reiškia, kad žemė, kurioje buvo ganoma arba kurioje nuimamas derlius gamybos tikslais, negali būti skaičiuojama kaip pūdymui palikta žemė.

(3) Reglamento <…> Nr. 1307/2013 46 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punkte nustatyta, kad pūdymui paliktos žemės plotai gali būti laikomi ekologiniu požiūriu svarbiomis vietovėmis. Deleguotojo reglamento <…> Nr. 639/2014 45 straipsnio 2 dalyje reikalaujama, kad pūdymui paliktos žemės plote, kuris laikomas ekologiniu požiūriu svarbia vietove, nebūtų vykdoma jokia žemės ūkio gamyba, o to reglamento 45 straipsnio 10b dalyje nustatytas draudimas tokiame plote naudoti augalų apsaugos produktus.

(4) 2022 m. vasario 24 d. Rusijos pradėta invazija į Ukrainą lėmė staigų žaliavų kainų šuolį ir paveikė žemės ūkio produktų pasiūlą bei paklausą. Siekiant spręsti šią problemą, turėtų būti didinamas Sąjungos žemės ūkio gamybos potencialas užtikrinti aprūpinimą maistu ir pašarais.

(5) Pūdymui paliktos žemės plotai išlieka augalams auginti tinkami ariamosios žemės plotai, kurie, nors ir skirtingu mastu (priklausomai nuo juose esančių sąlygų, kaip antai dirvožemio kokybės), galėtų būti nedelsiant naudojami maisto produktams ir pašarams gaminti. Todėl, siekiant suteikti galimybę ūkininkams kiek įmanoma geriau pasinaudoti savo turimais žemės plotais maisto produktams gaminti ir gyvuliams šerti, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama 2022 paraiškų teikimo metais nukrypti nuo su žalinimo išmoka susijusių sąlygų, be kita ko, dėl augalų apsaugos produktų naudojimo, taikomų pūdymui paliktai žemei, kuri buvo deklaruota kaip atitinkanti pasėlių įvairinimo arba ekologiniu požiūriu svarbių vietovių reikalavimus pagal atitinkamai Reglamento <…> Nr. 1307/2013 44 straipsnio 4 dalį ir 46 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punktą.

(6) Šiuo sprendimu reikėtų nustatyti nuo pareigų, susijusių su pasėlių įvairinimu ir ekologiniu požiūriu svarbiomis vietovėmis, nukrypti leidžiančias nuostatas, kurios būtų taikomos tik tokiu mastu ir tik tokį laiką, kiek tikrai būtina. Nukrypti leidžiančios nuostatos turėtų būti taikomos tik 2022 paraiškų teikimo metams, jų paskirtis – leisti didinti bendrą maisto produktų ir pašarų gamybai skirtos ariamosios žemės plotą ir taip mažinti poveikį žemės ūkio produktų pasiūlai ir paklausai.

(7) Priimdamos sprendimą dėl nukrypti leidžiančių nuostatų taikymo tos valstybės narės turėtų tinkamai atsižvelgti į klimatui ir aplinkai naudingos žemės ūkio praktikos tikslus ir ypač į poreikį pakankamai apsaugoti dirvožemio, gamtos išteklių ir biologinės įvairovės kokybę, visų pirma, jautriausiais augalų žydėjimo ir paukščių perėjimo laikotarpiais.

(8) Siekdamos užtikrinti, kad šiuo sprendimu leidžiamos taikyti nukrypti leidžiančios nuostatos būtų veiksmingos atsižvelgiant į siekiamus tikslus, t. y. sumažinti žaliavų kainų augimą ir poveikį pasiūlai bei paklausai, valstybės narės turėtų priimti savo sprendimus per 21 dieną nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos ir pranešti Komisijai apie savo priimtus sprendimus per 7 dienas nuo jų priėmimo dienos.

(9) Siekdamos suteikti galimybę Komisijai stebėti, ar šiuo sprendimu nustatytos nukrypti leidžiančios nuostatos yra taikomos tinkamai ir koks yra jų poveikis, valstybės narės turėtų pateikti informaciją apie valdų ir hektarų, kuriems taikomos šios nuostatos, skaičių. Tokia informacija esamomis pranešimo priemonėmis Komisijai turėtų būti pateikta iki 2022 m. gruodžio 15 d.“

11 Šio įgyvendinimo sprendimo 1 straipsnyje „Sprendimai, kuriais leidžiama nukrypti nuo tam tikrų sąlygų, susijusių su žalinimo išmoka už 2022 paraiškų teikimo metus, vykdymo“ nustatyta:

„1. Nukrypdamos nuo Reglamento <…> Nr. 1307/2013 44 straipsnio 4 dalies, valstybės narės gali nuspręsti, kad pūdymui palikta žemė 2022 paraiškų teikimo metais laikoma atskiram pasėliui skirta žeme, net jei tokioje žemėje buvo ganoma ar joje gamybos tikslais buvo nuimtas derlius arba ji buvo dirbama.

2. Nukrypdamos nuo Deleguotojo reglamento <…> Nr. 639/2014 45 straipsnio 2 dalies, valstybės narės gali nuspręsti, kad pūdymui palikta žemė 2022 paraiškų teikimo metais laikoma ekologiniu

požiūriu svarbia vietove pagal Reglamento <…> Nr. 1307/2013 46 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punktą, net jei tokioje žemėje buvo ganoma ar joje gamybos tikslais buvo nuimtas derlius arba ji buvo dirbama. <…>

Nukrypdamos nuo Deleguotojo reglamento <…> Nr. 639/2014 45 straipsnio 10b dalies, valstybės narės, kurios naudojasi šios dalies pirmoje pastraipoje nurodyta nukrypti leidžiančia nuostata, taip pat gali nuspręsti leisti naudoti augalų apsaugos produktus tuose plotuose, kuriuose ganoma ar gamybos tikslais nuimamas derlius arba kurie dirbami.“

12 Šio įgyvendinimo sprendimo 2 straipsnyje „Terminas“ numatyta:

„1 straipsnyje nurodyti sprendimai priimami per 21 dieną nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos.“

13 To paties įgyvendinimo sprendimo 3 straipsnyje „Pranešimai“ nustatyta:

„1. Apie sprendimus, priimtus pagal 1 straipsnį, valstybės narės praneša Komisijai per 7 dienas nuo tų sprendimų priėmimo dienos.

2. Iki 2022 m. gruodžio 15 d. valstybės narės praneša Komisijai valdų ir hektarų, kuriuose taikytos 1 straipsnyje nurodytos nukrypti leidžiančios nuostatos, skaičių.“

Belgijos teisė

14 *Arrêté du gouvernement wallon, du 12 mai 2022, prévoyant des dérogations à certaines conditions relatives à la mise en œuvre des jachères pour l'année 2022* (2022 m. gegužės 12 d. Valonijos vyriausybės nutarimas, kuriame nustatomos nuo tam tikrų sąlygų, susijusių su žemės palikimu pūdymui 2022 m., nukrypti leidžiančios nuostatos) (*Moniteur belge*, 2022 m. gegužės 19 d., p. 43644, toliau – 2022 m. gegužės 12 d. nutarimas), 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyta:

„§ 1 Pagal [Įgyvendinimo sprendimo 2022/484] 1 straipsnį 2022 metams priimamos šios nuostatos:

1° Nukrypstant nuo [Reglamento Nr. 1307/2013] 44 straipsnio 4 dalies, pūdymui palikta žemė, kurioje buvo ganoma, gamybos tikslais nuimamas derlius arba ji buvo dirbama, laikoma atskiram pasėliui skirta žeme.

2° Nukrypstant nuo [Reglamento Nr. 639/2014] 45 straipsnio 2 dalies, pūdymui palikta žemė, kurioje buvo ganoma, gamybos tikslais nuimamas derlius arba ji buvo dirbama, laikoma ekologiniu požiūriu svarbia vietove.

§ 2 Taikant 1 dalį, žemę palikti pūdymui leidžiama dėl šių pasėlių:

1° grūdinių kukurūzų <…>;

2° kukurūzų siloso <…>;

3° dobilų <…>;

4° liucernos <…>;

5° lupunino liucernos <…>;

6° paprastųjų garždenių <…>;

7° bandvikių <…>;

8° sojos <…>;

9° žieminių pupų ir pašarinių pupų <…>;

10° pavasarinių pupų ir pašarinių pupų <…>;

11° saldžiųjų lubinų <…>;

12° ankštinių augalų ir grūdų ar kitų rūšių žieminių mišinių <…>;

13° ankštinių augalų ir grūdų ar kitų rūšių pavasarinių mišinių <…>;

14° žieminių baltyminių žirnių <…>;

15° pavasarinių baltyminių žirnių <…>“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

15 2022 m. liepos 18 d. *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Belgija), prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme, pateiktu ieškiniu Lyga prašė panaikinti 2022 m. gegužės 12 d. nutartį.

16 Grįsdama savo prašymą Lyga teigia, kad Įgyvendinimo sprendimas 2022/484, kuriuo remiantis buvo priimtas 2022 m. gegužės 12 d. nutarimas, pažeidžia, pirma, Reglamentą Nr. 1307/2013 ir, antra, Deleguotojo reglamento Nr. 639/2014 45 straipsnio 2 ir 10b dalis.

17 Šiomis aplinkybėmis Lyga paprašė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo kreiptis į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą dėl to, ar Įgyvendinimo sprendimas 2022/484 „atitinka Reglamento Nr. 1307/2013 69 straipsnį, siejamą su Deleguotojo reglamento Nr. 639/2014 45 straipsniu“.

18 Šiuo aspektu Lyga teigia, kad iš Įgyvendinimo sprendimo 2022/484 4 konstatuojamosios dalies nematyti, jog Komisija įrodė, kad yra „priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1307/2013 69 straipsnio 2 dalį. Be to, pagal proporcingumo principą ir šio reglamento 69 straipsnio 1 dalį reikalaujama įtikinamiau, išsamiau ir objektyviu pagrįsti skubą ir nurodyti žaliavas, kurių kaina padidėjo ir kurių atžvilgiu reikia apriboti šio įgyvendinimo sprendimo taikymą. Leidimas nukrypti nuo Reglamento Nr. 1307/2013 ir Įgyvendinimo reglamento Nr. 639/2014 negali būti platus ir netikslus.

19 Pažymėjęs, kad Lyga savo argumentus grindžia klaidinga prielaida, nes Įgyvendinimo sprendimas 2022/484 buvo priimtas remiantis ne Reglamento Nr. 1307/2013 69 straipsnio 2 dalimi, o jo 1 dalimi, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad jam

pateiktame ieškinyje keliamas klausimas, ar, turint omenyje šio įgyvendinimo sprendimo 4–8 konstatuojamosiose dalyse nurodytus motyvus, šis sprendimas galioja atsižvelgiant į Reglamento Nr. 1307/2013 69 straipsnį ir Reglamento Nr. 639/2014 45 straipsnį.

20 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas primena, kad pareiga motyvuoti reiškia, jog kiekviename Sąjungos akte, sukeliančiame teisinių pasekmių, turi būti nurodytos priežastys, paskatinusios instituciją jį priimti, ir priduria, kad nors Lygos siūlomas prejudicinis klausimas suformuluotas bendrai, ieškinys dėl panaikinimo leidžia pakankamai suprasti jame išdėstytus negaliojimo motyvus, kuriuos sudaro „kritika dėl [Įgyvendinimo sprendimo 2022/484] proporcingumo, o tiksliau – dėl jo motyvavimo“.

21 Šiomis aplinkybėmis *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar [Įgyvendinimo sprendimas 2022/484] atitinka [Reglamento Nr. 1307/2013] 69 straipsnį, siejamą su [Deleguotojo reglamento Nr. 639/2014] 45 straipsniu?“

Dėl prejudicinio klausimo

22 Pagal suformuotą jurisprudenciją, atsižvelgiant į bendradarbiavimo dvasią, kuri turi vyrauti procese dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, ir pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 94 straipsnio c punktą būtina, kad nacionalinis teismas savo nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nurodytų tikslias priežastis, paskatinusias jį kelti klausimą dėl tam tikrų Sąjungos teisės nuostatų galiojimo, ir negaliojimo motyvus, į kuriuos, jo nuomone, galima atsižvelgti (2024 m. sausio 11 d. Sprendimo *Friends of the Irish Environment (Didesnės nei nulinės žvejybos galimybės)*, C-330/22, EU:C:2024:19, 45 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

23 Nors prašyme priimti prejudicinį sprendimą nėra pateikta išsamių paaiškinimų šiuo aspektu, vis dėlto iš jo matyti, kad tą prašymą pateikęs teismas iš esmės klausia Teisingumo Teismo dėl Įgyvendinimo sprendimo 2022/484 galiojimo, atsižvelgiant į tai, ar, turint omenyje Reglamento Nr. 1307/2013 69 straipsnio 1 dalyje, t. y. nuostatoje, kuri yra šio įgyvendinimo sprendimo teisinis pagrindas, numatytas sąlygas, šis sprendimas yra pakankamai teisiškai motyvuotas ir ar šis sprendimas atitinka toje pačioje nuostatoje įtvirtintą reikalavimą, susijusį su jame nustatytos priemonės būtinumu ir pagrįstumu.

24 Kalbant apie pareigos motyvuoti laikymąsi, reikia priminti, kad motyvavimas, reikalaujamas pagal SESV 296 straipsnio antrą pastraipą, turi atitikti nagrinėjamo teisės akto pobūdį ir aiškiai bei nedviprasmiškai parodyti šį aktą priėmusios institucijos argumentus, kad suinteresuotieji asmenys galėtų sužinoti priimtos priemonės motyvus, o kompetentingas teismas – vykdyti kontrolę. Nereikalaujama, kad motyvuojant būtų nurodytos visos svarbios teisinės ir faktinės aplinkybės, nes nustatant, ar akto motyvai atitinka SESV 296 straipsnio antros pastraipos reikalavimus, reikia atsižvelgti ne tik į jo tekstą, bet ir į kontekstą, taip pat į visas atitinkamą sritį reglamentuojančias teisės normas (2019 m. balandžio 30 d. Sprendimo *Italija / Taryba (Vidužemio jūros durklažuvių žvejybos kvota)*, C-611/17, EU:C:2019:332, 40 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

25 Konkrečiai dėl visuotinai taikomų aktų, kaip antai Įgyvendinimo sprendimo 2022/484, pažymėtina, kad motyvuose gali būti apsiribota, pirma, bendros situacijos, lėmusios jo priėmimą, ir, antra, bendrų tikslų, kurių juo siekiama, nurodymu. Būtų neproporcinga reikalauti konkrečiai

motyvuoti pasirinktus atskirus techninius sprendimus, jei iš ginčijamo teisės akto galima nustatyti jį priėmusios institucijos siekiamo tikslo esmę (šiuo klausimu žr. 2019 m. balandžio 30 d. Sprendimo *Italija / Taryba (Vidužemio jūros durklažuvių žvejybos kvota)*, C-611/17, EU:C:2019:332, 42 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

26 Nagrinėjamu atveju, visų pirma, dėl konteksto ir atitinkamą sritį reglamentuojančių normų reikia pažymėti, jog tam, kad gautų tiesioginę išmoką už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką, kaip antai už numatytą Reglamento Nr. 1307/2013 III antraštinės dalies 3 skyriaus nuostatose, pagal šio reglamento 43 straipsnio 1 ir 2 dalis ūkininkai turi laikytis tam tikros žemės ūkio praktikos. Tokia praktika apima pasėlių įvairinimą ir ekologiniu požiūriu svarbios vietovės išsaugojimą žemės ūkio paskirties žemės plote.

27 Konkrečiai kalbant, pirma, iš Reglamento Nr. 1307/2013 44 straipsnio 1 dalies matyti, kad pasėlių įvairinimas reiškia, jog, viršijus tam tikras ploto ribas, ūkininko ariamąją žemę turi sudaryti bent du ar net trys skirtingi pasėliai. Pagal šio straipsnio 4 dalies c punktą įvairinimo reikalavimo tikslais pūdymui palikta žemė laikoma atskiro pasėlio žeme, skirta žolei ar kitiems žoliniams pašarams, todėl žemė, kurioje ganoma arba kurioje nuimamas derlius gamybos tikslais, negali būti laikoma pūdymui palikta žeme.

28 Antra, pagal Reglamento Nr. 1307/2013 46 straipsnį, jeigu ūkio ariamoji žemė užima daugiau kaip 15 hektarų, ūkininkai turi užtikrinti, kad apibrėžtas minimalus plotas sudarytų „ekologiniu požiūriu svarbią vietovę“. Pagal šio straipsnio 2 dalį pūdymui palikta žemė priskiriama prie plotų, kuriuos valstybės narės gali laikyti ekologiniu požiūriu svarbiomis vietovėmis.

29 Trečia, Deleguotojo reglamento Nr. 639/2014 45 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad pūdymui palikta žemė nenaudojama žemės ūkio gamybai, o jo 10b dalyje draudžiama atitinkamoje žemėje naudoti augalų apsaugos produktus.

30 Ketvirta, Reglamento Nr. 1307/2013 69 straipsnio 1 dalimi Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais siekiama išspręsti konkrečias problemas ir kurie yra būtini ir pateisinami skubos atveju. Tokiais įgyvendinimo aktais galima nukrypti nuo tam tikrų šio reglamento nuostatų, tačiau tik tiek ir tokiam laikui, kiek tikrai būtina.

31 Turi būti laikoma, kad šiais įgaliojimais Komisijai suteikiama teisė priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nukrypstama ne tik nuo paties Reglamento Nr. 1307/2013 nuostatų, bet ir nuo deleguotųjų aktų, kaip antai Deleguotojo reglamento Nr. 639/2014, nuostatų, kuriomis pagal SESV 290 straipsnio 1 dalį siekiama papildyti arba iš dalies pakeisti Reglamentą Nr. 1307/2013.

32 Remdamasi šiais įgaliojimais Komisija priėmė Įgyvendinimo sprendimą 2022/484, kurio 1 straipsniu valstybėms narėms leista 2022 paraiškų teikimo metais nukrypti nuo Reglamento Nr. 1307/2013 ir Deleguotojo reglamento Nr. 639/2014 trimis aspektais.

33 Pirma, valstybės narės, nukrypdamos nuo Reglamento Nr. 1307/2013 44 straipsnio 4 dalies, galėjo nuspręsti, kad pūdymui palikta žemė bus laikoma atskiram pasėliui skirta žeme, net jei tokioje žemėje ganoma ar gamybos tikslais nuimtas derlius arba ji dirbama.

34 Antra, valstybės narės, nukrypdamos nuo Deleguotojo reglamento Nr. 639/2014 45 straipsnio 2 dalies, galėjo nuspręsti, kad pūdymui palikta žemė bus laikoma ekologiniu požiūriu svarbia vietove, net jei tokioje žemėje ganoma ar gamybos tikslais nuimtas derlius arba ji dirbama.

35 Trečia, nukrypdamos nuo Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 45 straipsnio 10b dalies, valstybės narės, kai naudojosi pirmesniame punkte nurodyta nukrypti leidžiančia nuostata, taip pat galėjo nuspręsti leisti naudoti augalų apsaugos produktus tuose plotuose, kuriuose ganoma ar gamybos tikslais nuimamas derlius arba kurie dirbami.

36 Todėl ūkininkai, vykdantys veiklą valstybėje narėje, nusprendusioje taikyti šias nukrypti leidžiančias nuostatas, galėjo gauti tiesiogines išmokas už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką, net jeigu jie pūdymui paliktą žemę naudojo žemės ūkio gamybai ir net jei joje naudojo augalų apsaugos produktus.

37 Antra, kiek tai susiję su šio sprendimo 25 punkte primintos pareigos motyvuoti, kuri tenka Komisijai priimant visų pirma visuotinai taikomą aktą, kaip antai Įgyvendinimo sprendimą 2022/484, apimtimi, reikia pažymėti, kad, pirma, šio įgyvendinimo sprendimo 4 konstatuojamojoje dalyje Komisija nurodė, jog didelis žaliavų kainų šuolis dėl Rusijos Federacijos invazijos į Ukrainą turėjo įtakos žemės ūkio produktų pasiūlai ir paklausai. Reikia konstatuoti, kad šioje konstatuojamojoje dalyje glaustai, bet suprantamai išdėstyta bendra situacija, dėl kurios buvo priimtas šis įgyvendinimo sprendimas, ir kad joje pakankamai aiškiai apibūdinta konkreti skubaus pobūdžio problema, kurią šiuo sprendimu siekiama išspręsti.

38 Reikia pridurti, kad, kaip matyti iš Įgyvendinimo sprendimo 2022/484 4 konstatuojamosios dalies pirmo sakinio, sąvoka „žaliavos“ skiriasi nuo sąvokos „žemės ūkio produktai“. Kartu aiškinant šio įgyvendinimo sprendimo versijos prancūzų kalba 4 ir 8 konstatuojamąsias dalis matyti, kad sąvoka „produits de base“ reiškia „matières premières“ (žaliavas), t. y. žemės ūkio gamybai reikalingus elementus. Šią išvadą patvirtina tai, kad kitose minėto įgyvendinimo sprendimo kalbinėse versijose, kaip antai vokiečių, anglų ir italų kalbomis, šiose dviejose konstatuojamosiose dalyse vartojama sąvoka, lygiavertė sąvokai prancūzų kalba „matières premières“, t. y. atitinkamai „Rohstoff(e)“, „commodity“ ir „materie prime“. Be to, Įgyvendinimo sprendime 2022/484 neišskiriami įvairūs žemės ūkio produktai, nes jo 4 konstatuojamosios dalies pirmame sakinyje kalbama apie staigaus žaliavų kainų šuolio poveikį visų žemės ūkio produktų pasiūlai ir paklausai. Taigi, kaip matyti iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme Lygos pateiktuose argumentuose, kad Įgyvendinimo sprendimas 2022/484 yra nepakankamai motyvuotas, nes jame nenurodyta, kokie žemės ūkio produktai turi būti laikomi žaliavomis, kurioms vienintelėms turėjo būti taikoma priimta nukrypti leidžianti priemonė, neatsižvelgiama į tai, kad tai yra dvi skirtingos sąvokos, kurių atitinkamos taikymo sritys nesutampa.

39 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme Lygos pateiktas argumentas, kuris, kaip matyti iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos, grindžiamas tuo, kad Komisija Įgyvendinimo sprendime 2022/484 turėjo nurodyti jo priėmimą pateisinančias „priežastis, dėl kurių privaloma skubėti“, grindžiamas klaidinga prielaida.

40 Viena vertus, „priežastys, dėl kurių privaloma skubėti“, yra būtinos siekiant pateisinti įgyvendinimo aktų priėmimą pagal Reglamento Nr. 1307/2013 69 straipsnio 2 dalį, nors, kaip pažymėjo ir tas teismas, įgyvendinimo sprendimas buvo priimtas remiantis šio straipsnio 1 dalimi, kurioje kalbama apie „ekstremaliosios padėties atvejus“.

41 Kita vertus, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme Lyga tvirtino, kad nagrinėjamu atveju Komisija neįrodė skubos, nes ši institucija neapibrėžė sąvokos „žaliavos“ ir nepateikė skaičiavimų, rodančių šių produktų „staigų kainų šuolį“.

42 Šiuo aspektu pakanka konstatuoti, kad, atsižvelgiant į šio sprendimo 25 punkte primintus visuotinio taikymo aktų motyvavimo reikalavimus, pagal SESV 296 straipsnio antrą pastraipą nereikalaujama, kad Komisija pateiktų motyvus, kuriuose būtų konkrečiai apibrėžtos žaliavos, kurių kainoms turėjo įtakos 2022 m. vasario 24 d. Rusijos invazija į Ukrainą, arba kad ji apskaičiuotų šių kainų padidėjimą.

43 Antra, Įgyvendinimo sprendimu 2022/484 siekiamas bendras tikslas yra nurodytas tos pačios 4 konstatuojamosios dalies antrame sakinyje. Komisija jame patikslina, kad, siekiant išspręsti šio sprendimo 37 punkte aprašytą konkrečią problemą, reikėjo padidinti Sąjungos žemės ūkio gamybos potencialą maisto ir pašarų srityje.

44 Iš Įgyvendinimo sprendimo 2022/484 5 konstatuojamosios dalies matyti, kad Komisija laikėsi nuomonės, jog siekiant šio tikslo būtina leisti ūkininkams kiek įmanoma naudotis turimais plotais, nes pagal Reglamento Nr. 1307/2013 4 straipsnio 1 dalies f punktą pūdymui palikta žemė tebėra pasėliams auginti tinkama ariama žemė, todėl galėtų būti nedelsiant naudojama maistui ir pašarams gaminti. Šiomis aplinkybėmis, kaip matyti iš šios 5 konstatuojamosios dalies, Komisija manė, kad valstybėms narėms turėtų būti leista nukrypti nuo sąlygų, susijusių su tiesioginėmis išmokomis už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką, įskaitant draudimą naudoti augalų apsaugos produktus.

45 Be to, Įgyvendinimo sprendimo 2022/484 6 konstatuojamojoje dalyje Komisija nurodė, kad šiomis priemonėmis, susijusiomis su pasėlių įvairinimu ir ekologiniu požiūriu svarbiomis vietovėmis, nukrypstama nuo Reglamento Nr. 1307/2013 nuostatų tik tokiu mastu ir tik tokį laiką, kiek tikrai būtina, nes jos taikomos tik už 2022 paraiškų teikimo metus ir jomis siekiama pašalinti poveikį žemės ūkio produktų pasiūlai ir paklausai, sudarant sąlygas padidinti bendrą ariamosios žemės, naudojamos maisto ir pašarų gamybai, plotą.

46 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad Komisija, atsižvelgdama į Reglamento Nr. 1307/2013 69 straipsnio 1 dalyje numatytas sąlygas, teisiniu požiūriu pakankamai išdėstė motyvus, dėl kurių Įgyvendinimo sprendime 2022/484 numatytos priemonės, pirma, buvo būtinos ir pateisinamos siekiant išspręsti konkrečią problemą, kilusią skubos aplinkybėmis, ir, antra, nukrypo nuo šio reglamento tik tokiu mastu ir tik tokį laiką, kiek tikrai būtina šiam tikslui pasiekti.

47 Be to, kalbant apie proporcingumo principo laikymąsi, reikia priminti, kad pagal Reglamento Nr. 1307/2013 69 straipsnio 1 dalį priimtos įgyvendinimo priemonės turi būti būtinos ir pateisinamos skubos atveju ir jomis gali būti nukrypstama nuo šio reglamento nuostatų tik tokiu mastu ir tik tokį laiką, kiek tikrai būtina.

48 Šiuo aspektu, pirma, atsižvelgiant į Įgyvendinimo sprendimo 2022/484, kuriuo, kaip matyti iš šio sprendimo 40 ir 41 punktų, siekiama išspręsti konkrečią skubos aplinkybėmis kilusią problemą, tikslą, šiame įgyvendinimo sprendime nustatyta priemonė, atrodo, yra būtina ir pateisinama. Viena vertus, nereikalaujant imtis sudėtingų veiksmų, pūdymui paliktos žemės naudojimas gali tiesiogiai prisidėti prie žemės ūkio gamybos didinimo. Kita vertus, priemonė, kuria iš ūkininkų neatimama tiesioginė išmoka už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką tuo atveju, kai jie savo pūdymui paliktą žemę naudoja žemės ūkio gamybai, gali paskatinti juos šią žemę naudoti.

49 Antra, Įgyvendinimo sprendime 2022/484 Komisija apsiribojo leidimu valstybėms narėms nukrypti nuo tam tikrų jo 1 straipsnyje nurodytų Sąjungos aktų nuostatų tik laikotarpiu, kurį apima 2022 m. paraiškų teikimo metai, ir nenustatė joms tokios pareigos.

50 Kita vertus, jei kai kurios valstybės narės nuspręstų pasinaudoti tokia galimybe, Komisija apribojo jų veiksmus taip, kad sumažintų galimą neigiamą jų poveikį aplinkai.

51 Įgyvendinimo sprendimo 2022/484 7 konstatuojamojoje dalyje Komisija priminė, kad įgyvendindamos šį sprendimą valstybės narės privalo tinkamai atsižvelgti į klimatui ir aplinkai naudingos žemės ūkio praktikos tikslus ir ypač į poreikį pakankamai apsaugoti dirvožemio, gamtos išteklių ir biologinės įvairovės kokybę, visų pirma, jautriausiais augalų žydėjimo ir paukščių perėjimo laikotarpiais. Šiomis aplinkybėmis, kaip savo rašytinėse pastabose pažymi Komisija, valstybės narės, laikydamosi šių įpareigojimų, turėjo apibrėžti nukrypti leidžiančių nuostatų teritorinę taikymo sritį ir patikslinti leidžiamus naudojimo būdus ir kultūras; šiuo atveju Valonijos vyriausybė tai padarė 2022 m. gegužės 12 d. nutarimo 2 straipsnio 2 dalyje.

52 Be to, Įgyvendinimo sprendimo 2022/484 3 straipsnyje reikalaujama, kad valstybės narės praneštų Komisijai apie pagal jo 1 straipsnį priimtus sprendimus ir apie ūkių, kurie pasinaudojo nukrypti leidžiančiomis nuostatomis, skaičių, taip pat hektarų, kuriems šios nukrypti leidžiančios nuostatos buvo taikomos, skaičių. Iš šio įgyvendinimo sprendimo 9 konstatuojamosios dalies matyti, kad Komisija nustatė šias pareigas, siekdama, be kita ko, patikrinti, ar sprendimai, kuriuose valstybės narės taiko tame įgyvendinimo sprendime nustatytą nukrypti leidžiančią tvarką, atitinka jame nustatytus apribojimus.

53 Vadinasi, neatrodo, jog Įgyvendinimo sprendimu 2022/484 priimtos įgyvendinimo priemonės neatitinka Reglamento Nr. 1307/2013 69 straipsnio 1 dalyje nustatyto reikalavimo, t. y. kad jos būtų būtinos ir pagrįstos.

54 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip, kad jį išnagrinėjus nebuvo nustatyta jokių aplinkybių, galinčių turėti įtakos Įgyvendinimo sprendimo 2022/484 galiojimui.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

55 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

išnagrinėjus pateiktą klausimą nebuvo nustatyta jokių aplinkybių, galinčių turėti įtakos 2022 m. kovo 23 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2022/484, kuriuo leidžiama nukrypti nuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1307/2013 ir Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 nuostatų dėl tam tikrų sąlygų, susijusių su žalinimo išmoka už 2022 paraiškų teikimo metus, vykdymo galiojimui.

Parašai.